

Baze de date factografice FAO

Noile tehnologii informaționale schimbă esența activității bibliotecilor, orientându-le spre organizarea accesului la informație. Concomitent, se observă și o schimbare a necesităților de informare ale utilizatorilor, acestea devenind mai dinamice și specifice: mai frecvent se optează pentru informații în format electronic, crește interesul pentru informații factografice ș.a..

Fondarea Centrului de Informare și Documentare FAO în cadrul BRȘA a sporit considerabil resursele informaționale factografice prin organizarea accesului la bazele de date factografice FAO. Resursele informaționale factografice tipărite, menținute de bibliotecă, nu acopereau nici pe departe cererile de informare a utilizatorilor.

Bazele de date factografice de profil agrar conțin date statistice din domeniul agriculturii și răspund la diverse întrebări privind producția agricolă, utilizarea terenurilor, irigațiile, mașinile agricole, comerțul. Ele conțin date statistice mondiale ce le permit utilizatorilor de a realiza comparații, analize, atât la nivel național, cât și mondial.

Printre resursele electronice, accesibile on-line, utilizate în procesul de satisfacere a necesităților informaționale ale utilizatorilor, în special de realizare a referințelor factografice, putem menționa următoarele baze de date FAO:

AQUASTAT este o bază de date ce conține informații privind utilizarea apei în agricultură și mediul rural, creată de Departamentul pentru Dezvoltarea Terenurilor și Apelor al FAO. Ea oferă utilizatorilor informație amplă despre situația referitoare la managementul apelor în agricultură din lume, punând accent pe țările în curs de dezvoltare și țările în tranziție.

Baza de date AQUASTAT poate fi accesată on-line și oferă posibilitatea de a expedia fișiere în format MS Excel și CSV. Informația este organizată pe următoarele subiecte:

- utilizarea terenurilor;
- resurse acvatice;
- terenuri irigabile;
- culturi irigate;
- populație;
- utilizarea apelor;
- tehnici de irigare;
- drenaj;
- apă de irigat.

FAOSTAT este o bază de date multilingvă ce conține peste 3 mln. de înregistrări din 210 țări și teritorii privind statistica în domeniul agriculturii, alimentației, pisciculturii, silviculturii, ajutor alimentar, utilizarea terenurilor și populația. Baza de date FAOSTAT este o sursă informațională fundamentală internațională ce are în structura sa următoarele subdiviziuni:

a) FAOSTAT – Agriculture oferă informații despre creșterea animalelor, producția agricolă, irigații, utilizarea terenurilor, fertilizanți, consumul de pesticide, mașini agricole.

Prin intermediul acestei baze de date utilizatorii obțin cele mai variate date statistice din întreaga lume ce țin de domeniul agriculturii. Frecvent sunt solicitate referințe de tipul: recolta globală sau medie de cereale la hectar în Franța în anul 2002, efectivul de animale din Germania în anii 1995-2000, producția de lapte, carne, lână etc. în Europa, cei mai mari producători de sfeclă de zahăr din lume, suprafața totală ocupată de cereale în SUA, țările în care se obțin recolte medii și maxime de porumb etc.

Studentii, specialiștii ce țin de sfera mecanizării agriculturii pot găsi în această bază de date informații statistice din anii 1962-2002 referitoare la importul și exportul (exprimat în cantități și valoare) de tractoare, treierătoare, secerătoare, semănătoare, echipament pentru muls și alte mașini agricole, precum și numărul lor în utilizare.

Baza de date respectivă pune la dispoziția utilizatorului meniuri care ghidează utilizatorul în regăsirea informației. Regăsirea informației poate fi realizată parcurgând următoarele etape:

- 1) selectarea parametrilor de interogare a bazei de date;
- 2) selectarea formatului de prezentare a rezultatelor (sub formă de tabele sau CSV File, care este cel mai simplu format ce poate fi importat rapid în diferite baze de date);
- 3) trimiterea cererii către server.

b) FAOSTAT – Nutrition conține informații statistice privind aprovizionarea cu alimente, bilanțul alimentelor și produselor agricole, ajutor alimentar, țările donatoare de alimente, cantitatea de alimente donată, țările ce recepționează donația alimentară.

c) FAOSTAT – Fisheries conține informații privind producția piscicolă (pești, crustacee, moluște, plante și animale acvatice, corali, perle, crocodili, aligatori etc.), comerțul internațional de pește și produse din pește.

d) FAOSTAT – Forestry include informații statistice privind importul și exportul de lemn și hârtie.

e) FAOSTAT – Food Quality (Calitatea Alimentelor) oferă informații privind concentrația maximă de reziduuri de pesticide și de medicamente veterinare admise în alimente sau furaje, recomandată de Comisia Codex Alimentarius, organizație normativă, fondată în anul 1962 de FAO și Organizația Mondială a Sănătății, cu mandatul de a stabili norme pentru inouitatea produselor alimentare finite, semifinite sau brute destinate consumatorului final. Scopul primordial al acestei baze de date este asigurarea sănătății consumatorilor și a loialității în practicile comerciale.

Din resursele electronice factografice generate de FAO menționăm și sistemul **GLIPHA** (Global Livestock Production and Health Atlas), care reprezintă un atlas electronic interactiv, cu o interfață agreabilă pentru utilizatori și care oferă o viziune amplă a variației de informație cantitativă privind produsele animaliere, sănătatea animalelor prin diverse combinații de hărți, tabele, grafice. Scopul acestui sistem este de a facilita accesul la cantitățile masive de informații stocate în bazele de date deținute de organizații guvernamentale internaționale, precum și de a ameliora gestionarea schimbului de informații la nivel național și internațional. Informația ce se conține în GLIPHA este organizată în

baza a 5 teme: Resurse biofizice, Socio-economie, Populația de animale, Producția animalieră și sănătatea animalelor, Comerțul cu animale și produse animaliere. Fiecare temă, la rândul ei, este constituită din subteme, divizate în diverse rubrici. Datele sunt colectate începând cu anul 1995, ceea ce permite prezentarea lor cronologică. Rezultatele găsirii informației pot fi oferite sub formă de hartă, tabel, grafică.

Faptul că aceste baze de date pun în circulație diverși indicatori ce stau la baza realizării de analize statistice, necesare a fi ogindite în cercetarea utilizatorului (teză de an, teză de licență, articole, comunicări, publicații etc.), determină o cerere sporită din partea utilizatorilor.

Bazele de date factografice, generate de FAO, utilizate în procesul de realizare a referințelor factografice, au avantaje vădite, așa ca:

- simplificarea regăsirii informației factografice;
- creșterea indicatorilor de precizie, operativitate și plenitudine a informației factografice din domeniul agriculturii;
- reducerea numărului de rezultate nesatisfăcătoare privind referințele factice;
- lărgirea spectrului de servicii oferite cu ajutorul tehnologiilor informaționale, modernizarea surselor de informare a bibliotecii;
- completarea golurilor din resursele informaționale și documentare ale BRȘA și realizarea referințelor factografice ale studenților, ale cadrelor didactice, ale specialiștilor din domeniul științei și practicii agrare la un nivel înalt.

Astăzi, când segmentul electronic se dezvoltă mai dinamic decât cel tradițional și este evidentă eficiența utilizării resurselor electronice, este necesară valorificarea și promovarea lor activă în rândurile utilizatorilor, precum și organizarea activităților de instruire a utilizatorilor în scopul formării și cultivării deprinderilor de utilizare a acestor resurse.

Astfel, putem afirma cu certitudine că bazele de date factografice generate de FAO joacă un rol esențial în realizarea calitativă și operativă a referințelor factografice a utilizatorilor bibliotecii.

